

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

Фундюр Н.М.
ОСОБЛИВОСТІ СПОЖИВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЮ МОЛОДДЮ
ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ, ЩО МІСТЯТЬ КОФЕЇН

Кафедра гігієни та екології

Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

Кофеїн належить до групи пуринових алкалоїдів. Він міститься в кавових зернах, чайному листі, горіхах кола. Кофеїн має психостимулюючі та аналептичні властивості.

Метою роботи було проаналізувати особливості споживання студентською молоддю харчових продуктів, що містять кофеїн, систематизувати літературні дані [Волошин О.І. та співавт., 2014; Воронов С.А. та співавт., 2014] стосовно механізмів впливу кофеїну на діяльність різних систем організму. Дослідження проводились анкетно-опитувальним методом серед 110 студентів-добровольців 2-го та 3-го курсів університету.

Отримані результати свідчать про те, що вранці з метою підвищення тону організму каву або чай вживають практично всі студенти, але перевагу надають каві (83 студенти, 75,45 % опитаних). Упродовж дня каву або чай (1-2 чашки) вживають частіше дівчата (34% у порівнянні з хлопцями – 11,67%). При цьому, як правило, тонізуючий напій вживається після прийому їжі. 3 і більше чашок кави або чаю на день споживають 25% юнаків та 12% дівчат. В цих випадках тонізуючі напої частіше приймаються незалежно від їжі. 50 студентів (45,45%) вживають більше 4 чашок кави, вважають себе «кавоманами», скаржаться на емоційну лабільність, періодичне відчуття серцебиття.

Какао вживається нечасто, що студенти пояснюють його меншим тонізуючим ефектом (за їх суб'єктивним відчуттям) та відсутністю напою в меню багатьох харчових закладів. Разом з тим, 16% дівчат люблять готувати какао у вихідні дні та вживати його з кондитерськими виробами, м'яким солодким сиром, або запивати молочні каші (рисову, вівсяну). Такий «ритуал» сприяє, на їх думку, створенню психологічного комфорту, через деякий час проявляється стимулююча дія какао, покращуються настрої та працездатність. Напої «кола» вживаються 1-3 рази на тиждень. Шоколад або шоколадні цукерки споживаються щодня як після, так і незалежно від прийому їжі.

Більшість студентів не знають, що чашка кави містить близько 200 мг кофеїну, а чашка найміцнішого чаю – 100 мг; вміст кофеїну в напоях «кола» складає 100 мг/л; оптимальне щоденне вживання кофеїну – 300 мг, допустима доза – 500-600 мг/день.

Аналіз літературних даних щодо механізмів впливу кофеїну на діяльність організму свідчить про те, що найбільш вираженим є прямий збуджуючий вплив на кору головного мозку, в результаті чого стимулюється психічна діяльність, покращується розумова та фізична працездатність, рухова активність, збільшується швидкість реакцій. Вплив кофеїну на серцево-судинну систему складається з центральних та периферичних ефектів: проявляється прямий стимулюючий вплив на міокард, великі дози можуть викликати тахікардію, інколи – аритмії. Неоднозначно впливає кофеїн на різні судинні області: сприяє розширенню коронарних судин та незначному звуженню мозкових судин. Кофеїн підвищує основний обмін, посилює глікогеноліз, ліполіз, виділення адреналіну мозковою речовиною наднирників; проявляє стимулюючий вплив на скелетні м'язи та помірну спазмолітичну дію на гладенькі м'язи бронхів, жовчаних протоків. Центральні ефекти дії кофеїну пояснюються накопиченням циклічного аденозинмонофосфату 3',5'-АМФ (внаслідок пригнічення фосфодіестерази і порушення розпаду 3',5'-АМФ). Аналептична активність кофеїну пов'язана з його впливом на центри довгастого мозку: проявляється пряма стимулююча дія на дихальний та судинно-руховий центри, що сприяє прискоренню та поглибленню дихання.

Результати проведених досліджень представлені у вигляді презентації, обговорені на засіданні студентського наукового гуртка, на практичних заняттях з гігієни та екології. Проведена робота буде сприяти систематизації знань студентів щодо механізмів впливу кофеїну на діяльність різних систем організму, удосконаленню культури споживання продуктів, що містять кофеїн.